

Alkotmánybíróság

1015 Budapest

Donáti u. 35-45

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: 10/632-12/2020	
Érkezett: 2020 DEC 03.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 0 db	cl

Iktatószám: VJ/2-299/2015

AB ügyszám: IV/00632/2020

Jogi képviselő: Dr. Ay Zoltán Nándor
kamarai jogtanácsos – irodavezető -
Bírószági Képviseleti Iroda

Telefon: (06-1) 472-8865

E-mail: birosagikepviselet@gvh.hu

Tárgy: Indítványozó nyilatkozata a **Kúria** versenyjogi ügyben hozott **Kf.II.37.959/2018/14.** számú ítéletéhez kapcsolódóan bekövetkezett alapjogsérelem vizsgálatára megindult **IV/00632/2020** számú ügyben, az indítvány befogadhatóságának kérdéskörében.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

A **Gazdasági Versenyhivatal** (székhelye: 1054 Budapest, Alkotmány u. 5.; nyilvántartó hatóság: Magyar Államkincstár; törzskönyvi azonosító szám: 325279; adószáma: 15325275-1-41; törvényes képviselője: Dr. Rigó Csaba Balázs elnök), mint indítványozónak a korábban már csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviseletében (képviselet: Dr. Ay Zoltán Nándor kamarai jogtanácsos) eljárva a folyamatban levő **IV/00632/2020.** számú ügyben az alábbi

nyilatkozatot

terjesztem elő.

Az indítványban foglaltakat fenntartva, továbbra is kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az alkotmányjogi panaszindítványt érdemben fogadja be, azt a felsorolt alapjogi indokok elfogadásával, alkotmányjogi szempontú érdemi vizsgálat keretében, az ügy egészét figyelembe véve, állapítsa meg a **Kúria** versenyjogi ügyben hozott **Kf.II.37.959/2018/14.** számú ítéletének (továbbiakban: Kúriai Ítélet) alaptörvény-ellenességét, és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 43. §-ának megfelelően azt semmisítse meg.

Előzmény:

Indítványozó a IV/00632/2020. számú ügyben 2020. március 9-ei keltezéssel nyújtotta be a tisztelt Alkotmánybíróság részére alkotmányjogi panaszát, valamint 2020. május 14-ei keltezéssel kiegészített indítványát (a továbbiakban: Indítvány). Az ügyet 2020.06.17. napján szignálták előadó alkotmánybíróra. Az ügy alapjául szolgáló peres eljárásban részt vevő ellenérdekű felek 2020. szeptember 10-ei és 16-ai keltezéssel nyújtottak be további nyilatkozatokat.

Az indítvány érdemi befogadásának és vizsgálhatóságának szempontjai:

1. Az ellenérdekű felek elsősorban az indítvány érdemi befogadhatóságának kérdésében vázolták fel álláspontjaikat, jelen nyilatkozatával az indítványozó ezzel kapcsolatban kíván pontosítani és nyilatkozni.
2. Az indítvány befogadhatóságának akadályaként előadják, hogy indítványozó az Indítványban hivatkozott Magyarország Alaptörvényének (a továbbiakban: Alaptörvény) C) cikk (1) bekezdésére, M) cikk (2) bekezdésére, I) cikk (4) bekezdésére, valamint a 28. cikkre. Ez a megállapítás azonban iratellenes, az ellenérdekű felek szándékosan félreértelmezik az indítványt. Értelmezésükben továbbá azonos színben igyekeznek feltüntetni a perbeli magánérdekeiket az indítványozónak a per körülményeitől független, általános alapjogi sérelemmel.
3. Az indítványozó alapjogi panaszát kifejezetten nem az M) cikk (2) bekezdésére, hanem az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésére alapította. Fel kell hívnunk a figyelmet, hogy a Gazdasági Versenyhivatalnak, mint közhatalmat gyakorló szervnek az Abtv. 27. §-a kifejezetten is megadja a alapjogi panasz benyújtásának lehetőségét. Ezzel kapcsolatban pedig utalunk arra, hogy Alapjogi panaszunkat kifejezetten a Magyar Nemzeti Bank alkotmányjogi panaszindítványának (IV/557/2018. sz. ügy) figyelembevételével nyújtottuk be, melyet a tisztelt Alkotmánybíróság érdemben befogadott és vizsgált.
4. Mindez alapján indítványozó álláspontja szerint az indítványa alkalmas arra, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság azt érdemben befogadja és vizsgálja, megállapítható az ítélettel kapcsolatban az alapjogi jelentőségű probléma felmerülése, különös tekintettel, ha összevetjük és szembesítjük annak elvi tartalmát az utóbbi évek konzekvens kúriai és alkotmánybíróági gyakorlatával. Indítványozó egyebekben fenntartja indítványában bemutatott érveit és előadását a jelen nyilatkozatban ismertetett szempontokkal és pontosításokkal összhangban.
5. Indítványozó rámutat, hogy megilleti az alkotmányjogi panasz benyújtásának joga tekintettel az Abtv. 27.§ (3) bekezdésére. Az Abtv. ide vonatkozó indokolása – figyelemmel az Abtv. 55.§ (4a) bekezdésére – kiemeli, hogy közhatalmat gyakorló indítványozó két esetben fordulhat az Alkotmánybírósághoz.
6. Ha a bíróság döntése az Alaptörvényben biztosított jogát sérti, akkor az Alkotmánybíróság köteles megvizsgálni és indokolni, hogy a hivatkozott Alaptörvényben biztosított jog az indítványozó közhatalmi intézményt megilleti-e. Az Alkotmánybíróság korábbi döntései szerint ilyen lehet a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog, melyet indítványozó pontosan megjelölt indítványában.
7. Továbbá a másik esetben, ha az indítványozó hatáskörének megsértésére hivatkozik, akkor igazolnia kell, hogy ez a hatásköre kifejezetten az Alaptörvényben biztosított vagy pedig azt, hogy hatáskörének megsértése működésének súlyos zavarát okozza. Indítványozó ilyen körülményt is pontosan megjelölt indítványában, részletesen kifejtve, hogy működésében és feladata ellátásában milyen fennakadást és jövőbeni aggályokat vet fel a Kúriai Ítélet elvi szintre emelt döntése.
8. Indítványozó hangsúlyozza, hogy amennyiben az ellenérdekű felek álláspontját tekintenénk elfogadhatónak, abban az esetben az indítványozót megillető, fent ismertetett jogai kiüresednének. Indítványozó egyrészt pontosan megjelölte indítványában a sérült alapjogát – Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés –, illetve az Abtv. is biztosítja számára az indítványozás lehetőségét¹, így az

¹ Lásd Abtv. 27.§ (3) ; 55.§ (4a).

ellenérdekű felek észrevételeivel ellentétesen az indítványozói alkotmányjogi panasz befogadásának és érdemi vizsgálatának semmilyen jogszabályi akadálya nem merül fel.

9. Az indítványozó egyebekben részletesen bemutatta, hogy panaszát az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmére alapozta, amelyhez kapcsolódik az Alaptörvény 28. cikke is, amely előírásait indítványozó álláspontja szerint mellőzte a Kúria a döntése során. Indítványozó utal arra, hogy az MNB határozat is vizsgálhatónak tekintette ezt a szempontot; 23/2018. (XII. 28.) AB határozat – „[19] *Az Alkotmánybíróság végezetül alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésnek tekintette, hogy a tisztességes eljárás és a jogorvoslathoz fűződő alapjogok érvényesülnek-e akkor, ha a bíróság az Alaptörvény 28. cikkének alkalmazását kifejezetten mellőzi, és ezzel megakadályozza a jogszabály céljának érvényesülését. Így a panasz eleget tesz az Abtv. 29. §-ában írt követelményeknek is.*” Ezen jogok sérelmét határozottan és kifejezetten nevesítette indítványozó, mely kapcsán – ellentétben az ellenérdekű felek álláspontjával – a további cikkekre az Alaptörvényben csupán indítványának megalapozottsága és az ügghöz való releváns kapcsolódás tekintetében tett utalást.
10. Az Alkotmánybíróság eddigi következetes gyakorlata során is, kifejezetten utalva a Magyar Nemzeti Bank ügyében IV/557/2018. sz. lefolytatott ügyben meghozott döntés [14]-[20] bekezdéseire, akképpen járt el, hogy amennyiben úgy vélte, a megjelölt cikk nem vizsgálható érdemben, annak vizsgálatát mellőzte – a nevezett döntésben a B) cikk (1) bekezdés és az R) cikk (2) bekezdés eseteiben. Azonban figyelembe vette a további nevesített alapjogot vagy alkotmányjogi szempontból jelentős kérdés meglétét. A Magyar Nemzeti Bank által felvetett alapjogi jelentőségű kérdések, melyekhez kapcsolódott az Alaptörvény 28. cikkének bírói mellőzése is, megalapozottak voltak, amely így indítványukat is alkalmassá tette a befogadásra és érdemi vizsgálat lefolytatására.
11. Indítványozó rámutat, hogy indítványa során ugyanígy járt el, pontosan megjelölte és ismertette az általa megjelölt alapjogok sérelmét és a Kúriai Ítélet elvi döntése kapcsán felmerült alkotmányos jelentőségű kérdést és problémát is. Látható tehát, hogy indítványozó beadványa tartalmi szempontból is megfelel a tisztelt Alkotmánybíróság érdemi vizsgálatát megalapozó kritériumrendszernek.
12. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből az államnak az a kötelezettsége fakad, hogy a GVH határozatának bírósági felülvizsgálatát a XXVIII. cikknek megfelelő tisztességes eljárásban biztosítsa, amint azt a tisztelt Alkotmánybíróság 30/2014 határozatában kimondta².
13. Indítványozó bemutatta, hogy az általa kifogásolt Kúriai Ítélet figyelmen kívül hagyja az Abtv. 39.§ (1) bekezdését. A Kúria döntésében – az indítványozó panaszában részletesen bemutatott módon – nem vette figyelembe az indítványozót konkrétan nevesítő és az eljárására vonatkozó közvetlen AB döntést³ illetve – az alaptörvény 28. cikkét figyelmen kívül hagyva – önkényesen, nem a jogszabály céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezte a hivatkozott egyéb AB döntéseket. A tisztelt Alkotmánybíróság 20/2017. (VII. 18.) AB határozatában leszögezte, hogy

„Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelveivel”⁴

Márpedig, ha a Kúria az AB döntését az Abtv. 39. § (1) bekezdése ellenére figyelmen kívül hagyja, akkor a fentiek szerint önkényesen jár el.

² 30/2014. (IX. 30) AB határozat 63. bekezdés.

³ 3270/2018. (VII. 20.) AB végzés – „[31] *Az indítványozó ügyintézési határidővel kapcsolatos kifogása sem veti fel a kúriai ítélet alaptörvény-ellenességét vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségi kérdést, mivel a Tptv. 63. §-ában rögzített ügyintézési határidő nem tekinthető anyagi jogi határidőnek, így módon nem vonatkoztatható rá az indítványozó által hivatkozott, az Alkotmánybíróság 5/2017. (III. 10.) AB határozatában megállapított alkotmányos követelmény.*”

⁴ 20/2017. (VII. 18.) AB határozat 23. bekezdés

14. Az indítványozó kiemeli, hogy az Alkotmánybíróságnak az ügyintézési határidő túllépésére vonatkozó döntéseiből egyértelmű, hogy minden ügyben elengedhetetlen az egyedi elbírálás lehetővé tétele, különös tekintettel arra, hogy a Tptv., de még a kapcsolódó eljárási törvények sem határoznak meg konkrét szankciót a bírságolás és az ügyintézési határidő túllépésének összefüggésében.
15. A Kúriai Ítélet szigorúan szűk értelmezése kifejezetten a hatóságok döntéseit felülvizsgáló bírósági eljárások rugalmasságát veszi el azzal, hogy kizárja annak lehetőségét, hogy a bírói mérlegelés teret nyerhessen az ügyek egyedi elbírálása során. Különös tekintettel arra, hogy minden közigazgatási eljárás és döntés, de még az adott szerven belüli egyes ügyek is különbözőek, teljesen eltérő körülmények mentén zajlanak, amely kihat az egyedi döntésekre is.
16. Összességében mindez megalapozottan veti fel a bírói önkény aggályát, mely során alappal feltételezhető az indítványozó tisztességes bírói eljáráshoz kapcsolódó alapjogának sérelme, amiből kiindulva indítványát az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésére alapította, illetve amely alapján megjelölte az alkotmányjogi jelentőségű kérdések felvetődését az Ítélettel kapcsolatban, melyeket vizsgálni szükséges.
17. Indítványozó álláspontja alátámasztásaként végezetül kiemeli, és ezzel az ellenérdekű felek előadását is cáfolni kívánja, hogy a Kúriai Ítélet tartalmával nem annak egyedi jellege kapcsán nem ért egyet. Elsősorban a döntés kiemelkedő aránytalanságával nem ért egyet, melyet elvi szintre emelt a bíróság. Az alapjogi jelentőséget ez alapozza meg, amely közvetett módon korlátozza az indítványozó eljárásának lehetőségeit, csorbítja a versenyjogi felügyelet eredményességét, amely végső soron az állampolgári érdekek ellátásának hatékonyságát rontja le.
18. A Kúriai Ítélet kizárja annak lehetőségét, hogy minden hatósági ügy bírósági felülvizsgálati eljárásában érvényesülhessen az egyedi elbírálás és mérlegelés elve. Az Ítéletben felvázolt szigorúan vett szűkítést nem támasztja alá sem a törvény szövegezése, sem a jogalkotói cél – hiszen abban az esetben megfogalmazott szabályokat tartalmazna a törvény –, sem pedig a tisztességes hatósági eljáráshoz való alapjog esetleges sérelme. Utóbbi tekintetében kifejezetten hangsúlyos szempont az ügyek egyedi, adott körülményeket figyelembe veendő – egyben hatósági és bírósági – mérlegelésének és elbírálásának lehetősége, amely a tisztelt Alkotmánybíróság IV/114/2020. számú ügyben meghozott, aktuális döntése is alátámaszt⁵.
19. Mindez alapján indítványozó álláspontja szerint az indítványa alkalmas arra, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság azt érdemben befogadja és vizsgálja, megállapítható az ítélettel kapcsolatban az alapjogi jelentőségű probléma felmerülése, különös tekintettel, ha összevetjük és szembesítjük annak

⁵ IV/114/2020. sz. ügyben meghozott, jelenleg még csak tájékoztató jelleggel közzétett AB döntés – „[39] Konkrétumok alapján mérlegelhető, hogy az adott eljárásban érvényesült-e az észszerű határidőn belüli ügyintézéshez való jog. Annak érdekében tehát, hogy az észszerű határidőn belüli ügyintézéshez való jog állított sérelme – a törvényi határidőn túl kiszabott adóbírság esetében – elbírálhatóvá váljon, az adott hatósági eljárás Alaptörvényre visszavezethető sajátosságainak, az elmulasztott határidő jogi természetének és egyéb jellemzőinek, valamint a kiszabott közigazgatási szankció karakterének elemzésére van szükség. Az ezek vizsgálatából származó megállapításokat az egyedi ügy konkrét körülményeire kell vetíteni a teszt utolsó mozzanataként.

[62] 4.2. Az elmulasztott határidő jogi természetével és egyéb jellemzőivel kapcsolatban az Alkotmánybíróság arra mutat rá, hogy ügyintézési, azaz eljárási határidőről van szó. Elmulasztása nem jár együtt automatikusan a határozathozatali lehetőség elenyészésével. Az észszerű határidőn belüli ügyintézéshez való jog azonban ezt is keretek közé szorítja. Az Alkotmánybíróság utal arra, hogy az anyagi jogi természetű határidők elmulasztásának más jogkövetkezményei vannak (lásd legutóbb: 9/2020. (V. 28.) AB határozat, Indokolás [41]–[42]).”

elvi tartalmát az utóbbi évek konzekvens kúriai és alkotmánybíróági gyakorlatával. Indítványozó egyebekben fenntartja indítványában bemutatott érveit és előadását a jelen nyilatkozatban ismertetett szempontokkal és pontosításokkal összhangban.

Kelt: Budapest, 2020. november 30.

Gazdasági Versenyhivatal

képv.

dr. Áy Zoltán Nándor
kamarai jogtanácsos

irodavezető – Bíróági Képviseleti Iroda

